

Mutagenese valt onder Europese ggo-regelgeving

Nieuwe technieken zoals mutagenese om organismen genetisch te modificeren vallen onder de Europese richtlijn rond genetisch gewijzigde organismen (ggo's). Dat heeft het Hof van Justitie woensdag geoordeeld. Dat betekent dat die gewassen onderworpen moeten worden aan dezelfde test- en etiketteringsvereisten als andere ggo's. Het Hof van Justitie maakt wel een uitzondering voor oudere mutagenese-technieken, met name toepassingen die bewezen hebben veilig te zijn. Maar ook daar staat het de lidstaten vrij de toepassing van de ggo-richtlijn op te leggen.

🕒 25 JULI 2018 – LAATSTE UPDATE 14 SEPTEMBER 2020 14:46

Lees meer over:
genetische modificatie

Nieuwe technieken zoals mutagenese om organismen genetisch te modificeren vallen onder de Europese richtlijn rond genetisch gewijzigde organismen (ggo's). Dat heeft het Hof van Justitie woensdag geoordeeld. Dat betekent dat die gewassen onderworpen moeten worden aan dezelfde test- en etiketteringsvereisten als andere ggo's. Het Hof van Justitie maakt wel een uitzondering voor oudere mutagenese-technieken, met name toepassingen die bewezen hebben veilig te zijn. Maar ook daar staat het de lidstaten vrij de toepassing van de ggo-richtlijn op te leggen.

De zaak gaat over nieuwe technieken voor genetische modificatie van gewassen, meer bepaald om mutagenesetechnieken. Bij mutagenese worden kleine wijzigingen aan het genoom van een gewas of levend organisme doorgevoerd zonder dat er daarbij vreemd DNA wordt geïntroduceerd. Deze zogenaamde CRISPR/Cas9-methode is een andere techniek dan traditionele transgenese waarbij men het genoom van planten of dieren wijzigt door het inbrengen van DNA afkomstig van een ander organisme.

De vraag is nu of die nieuwe technieken ook onder de Europese de Europese ggo-richtlijn van 2001 vallen. Die richtlijn voorziet dat ggo's moeten getest worden op de mogelijke risico's voor de volksgezondheid en de omgeving en legt ook etiketteringsvereisten op. Op vraag van de Franse Confédération paysanne legde de Franse Raad van State de juridische kwestie voor aan het Europees Hof van Justitie. De Franse landbouworganisatie zegt te vrezen dat deze nieuwste mutagenesetechnieken even schadelijk kunnen zijn voor mens en milieu als de traditionele ggo's.

Dat Hof oordeelt nu dat organismen die via mutagenese tot stand komen ook ggo's zijn. Vervolgens maakt het Hof een onderscheid tussen oude en nieuwe mutagenesetechnieken. De vroegere toepassingen hebben volgens het Hof een goed palmares op het vlak van veiligheid en worden daarom vrijgesteld van de ggo-richtlijn. Toch staat het lidstaten vrij om de verplichtingen uit die richtlijn op te leggen aan dergelijke organismen. “Maar omdat de nieuwste mutagenesetechnieken een stap verder gaan - waardoor je hetzelfde effect kan krijgen als het inbrengen van een extern gen - geldt de ggo-richtlijn daar wél”, zo oordeelt het Hof.

Recent bracht de krant De Morgen aan het licht [dat het Vlaams Instituut voor Biotechnologie \(VIB\) al anderhalf jaar een veldproef uitvoert](#) met maïs ontwikkeld op basis van deze CRISPR/Cas9-methode. Omdat in Europa al sinds 2012 onduidelijkheid heerste over de vraag of deze methode aanzien moeten worden als genetische modificatie, besloot het VIB een toelating aan te vragen voor een veldproef voor de maïs die via mutagenese tot stand kwam. Milieuminister Marie Christine Marghem besloot op basis van een analyse van de Belgische wetgeving rond ggo's door haar administratie dat de CRISPR/Cas9-methode daar niet onder valt.

Voedsel Anders, een netwerk van 24 organisaties, stuurde daarop een brief naar de Vlaamse, Waalse en federale ministers van Leefmilieu om ervoor te pleiten om de geldende ggo-regelgeving toe te passen op de nieuwe ggo-technieken. “De veiligheid van deze nieuwe gentechnieken is nog niet voldoende bewezen. Volgens recent wetenschappelijk onderzoek richt de CRISPR/Cas9-techniek veel diepgaande ongewenste mutaties en DNA-schade aan, iets wat eerder onderzoek al suggereerde. Bij problemen kunnen organismen die niet onder de ggo-regels vallen niet meer uit de voedselketen of het milieu worden weggehaald”, argumenteerde Voedsel Anders.

De organisaties in het netwerk reageren dan ook opgelucht op de beslissing van het Europees Hof van Justitie. “Dit is een grote overwinning voor het milieu, landbouwers en consumenten”, zegt Corporate Europe Observatory (CEO), één van die organisaties uit het netwerk. “Vandaag is duidelijk gesteld dat producten met gewijzigde genen altijd onder de Europese ggo-regelgeving moeten vallen.” Volgens CEO is de veldproef van VIB dan ook illegaal. “De CRISPR/Cas9-techniek heeft geen geschiedenis van veilig gebruik en de planten gebruikt in de veldproef zijn ggo’s. De Belgische autoriteiten moeten daarom een halt toeroepen aan deze veldproef.”

Zover lijkt het nog niet meteen te komen. Het VIB laat weten dat het proefveld voorlopig niet zal weggehaald worden. “De uitspraak van het Europees Hof van Justitie gaat niet rechtstreeks over deze planten”, zegt René Custers, woordvoerder van het VIB. “Hoe ik de uitspraak lees, valt de CRISPR/Cas9-methode onder de ggo-richtlijn, ongeacht wat je ermee bereikt. De wijzigingen die wij aanbrachten in het DNA van de maïs kun je eigenlijk ook aanbrengen via oudere technieken, maar daar houdt het EU-Hof geen rekening mee.” Custers wijst er ook op dat deze uitspraak gaat over een zaak bij de Franse Raad van State. “Het is nu in de eerste plaats aan die Raad van State om uitspraak te doen, daarna moeten andere rechtbanken in de lidstaten rekening houden met die jurisprudentie.”

Het is bovendien wachten op communicatie van de overheid. Het directoraat-generaal Dier, Plant en Voeding van de FOD Volksgezondheid had het VIB en de drie bevoegde ministers - Marie Christine Marghem (MR), Maggie De Block (Open Vld) en Denis Ducarme (MR) - na onderzoek per brief gemeld dat de gebruikte methode niet onder de Belgische wetgeving rond ggo's valt, "en die brief is voorlopig niet herroepen", zegt Custers. "Ik ga ervan uit dat de uitspraak van het EU-Hof ook op het bureau van de federale overheid belandt, en dat die daarna zal handelen."

Bron: Belga/eigen verslaggeving

Beeld: VIB

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

Privacy policy
Copyright
Cookie Policy

Webdesign by Who Owns The Zebra